

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

EDICIO DIARIA

Barcelona: 10 Ptas. mes
Península: 15 Ptas. mes
Amèrica: 20 Ptas. mes
Altres països: 25 Ptas. mes

LA CATALANITAT DELS ALMOGAVERS

Per a tots aquells que coneixen, encara que només sigui sumariament, la història de l'expedició oriental dels almogàvers en el segle XIV, queden fora de dubte els dos fets següents: primer, que la majoria dels expedicionaris eren catalans, és a dir, gent de llengua catalana; i segon, que hi havia també en aquella host no solament homes de les altres terres de la Monarquia catalano-aragonesa i dels Estats filials, sinó també de Navarra, del migdia de la Gàl·lia i d'Itàlia, i a més els nombrosos turcs que s'hi afegiren més endavant. De manera que no cal discutir, a hores d'ara, el caràcter preeminentment català de l'expedició, ni la participació d'altres elements ètnics. Una investigació històrica detinguda contribuiria probablement a precisar la importància de cada un d'aquests factors nacionals diversos; però no és de creure que fes canviar el concepte que hom té respecte al caràcter ètnic d'aquells guerrers ferotges i braus.

Per això fa una mica estrany el llegir alguns dels paràgrafs de l'article que un escriptor hispano-americà, el senyor Blanco-Fombona, ha publicat recentment a "La Voz", de Madrid, sota el títol "La epopeya bizantina de los almogávares". Es veu una hora lluny que el senyor Blanco-Fombona coneix molt poc la història d'aquells aventurers famosos. És possible que no en sàpiga gaire cosa més del que en diu l'article bibliogràfic que publica M. Alfred Dumaine a "La Revue Hebdomadaire" de la setmana passada, ja comentat en aquestes columnes. Confessa, en efecte, que no ha llegit el llibre de M. Gustave Schlumberger, la segona edició del qual, publicada mesos enrera, ha donat motiu a diversos articles interessants en revistes i periòdics estrangers. El col·laborador de "La Voz" diu, equivocadament, que el llibre s'ha publicat de poc. La veritat és que la primera edició data de l'any 1902.

No sols eren catalans la major part dels almogàvers i de llurs cabdills, ans encara tota la història de la dominació catalana a Orient es descabdella sota el signe de Catalunya. La llengua catalana era la que ressonava més que cap altra en els grups d'aquells aventurers, i catalans eren llurs crims de guerra. Quan es va fundà a Grècia un Estat, la llengua catalana va ésser l'oficial (en el sentit que té aquest mot aplicat a l'Estat mitjà), i la legislació de la nostra terra hi va imperar. Es sabut, d'altra banda, que aquell Estat va acabar incorporant-se a la corona catalano-aragonesa sota el rei Pere III el del Punyalel. Si, després d'això, algun dubte pot quedar al senyor Blanco-Fombona sobre la catalanitat dels almogàvers, li recomanem que passi els ulls pel segell de la Companyia catalana que ha estat descobert fa poques setmanes en la col·lecció del comte Pierre de Viry; allí veurà, a l'un costat, els pals de l'escut català, i a l'altre costat Sant Jordi matant el drac.

El senyor Blanco-Fombona és un literat molt intel·ligent, que en alguna ocasió ha parlat amb un criteri seri i imparcial de certs aspectes peninsulars i ultramarins. Estem segurs que si es proposés d'estudiar l'expedició dels almogàvers i els fets de la història catalana que més es relacionen amb aquella magnífica i terrible aventura, rectificaria espontàniament algunes de les afirmacions que fa en el seu article de "La Voz". S'entendria, reconeixeria que és justa l'atribució de l'epopeia als catalans — principalment els catalans —, encara que hi s'engressin part homes de Llenguadoc (que aleshores no formava part de Catalunya ni dels dominis catalano-aragonesos), de Navarra i d'altres indrets. És que ha oblidat el senyor Blanco-Fombona que els exèrcits medievals eren una barreja de pobles i de races? Si el fet d'haver-hi dins d'un exèrcit una part de soldats estrangers fos prou per impedir l'atribució d'aquest exèrcit a un poble determinat, hauríem de deixar sense atribució tots els exèrcits d'aquell temps. Això va durar alguns segles encara: i així a Catalunya, durant la guerra dels anys 1640-1652, hi havia dins l'exèrcit espanyol un gros nombre de soldats d'altres contrades, especialment italians. Els documents històrics permeten de precisar la composició de l'exèrcit espanyol que hi havia a l'any 1640, abans de l'entrada de l'exèrcit del marqués de Los Vèlez. Aquell exèrcit estava compost d'italians (que eren els més nombrosos) de castellans, de valons, d'irlandesos, de portuguesos i de soldats escadussers d'altres nacions.

L'atribució del caràcter català a l'expedició dels almogàvers no és deguda, com sospita el senyor Blanco-Fombona, al fet d'haver-se escrit en català la Crònica àuria de Ramon Muntaner. La catalanitat de l'expedició és un fet històric positiu, i avui encara els grecs donen el nom de catalans a aquells ferrenys dominadors que, ara fa sis centúries, van estendre's venjadament per llur terra prestigiosa.

Full de dietari

LA INVASIÓ DE L'ASTRACAN

En pocs dies he assistit a la representació de tres astracanades. He abusat, com sempre, de la il·lusió d'haver tret algun profit d'aquest abús. El que veu un cop l'any una obra de Muñoz Seca o dels seus emulats, no té prop perspectiva per imaginar tot el munt de perversió del gust, d'abaixament del teatre, d'inconsciència del públic que representa el triomf d'aquest gènere. Al seu costat, la vella sarsuela espanyola ens sembla elevada i el caudillell francès, ens apar excel·lent. En l'un i en l'altre, amb bona voluntat, trobem un rastre de desig de dibuixar caràcters, una vaga pretensió de crear ambients, una minúscula ambició de fer pensar, una tènue inclinació de fer sentir. Tot plegat, és ben poc. Però tot plegat és impossible de trobar en una astracanada.

— Però fa riure tant! — us diuen alguns crítics. — Què se'n fa? — que no hi hagi pensaments, ni sentiments, ja al teatre hi vaig per riure. De maldecap ja en tinc prou a casa.

De primer, remarquem que l'home que fa aquesta afirmació no és veritat que tingui veritables mals-de-cap a casa ni enllor per la raó que d'allí o no t'hi ha no en raja. És segon l'home i, d'admetent que hom pot riure per moltes coses al teatre i, entre elles, per

riure, notem que el fet d'amar-hi exclusivament per riure i amb la garantia de no haver de sentir ni de pensar, indica una perillosa reducció de les facultats anímiques de l'individu i converteix el teatre en un mal substitut del massage, del tobogan, de la morfina o de les pessigolles.

El senyor damunt al·ludit nodreix la idea que el pensar i el sentir són forçosament una font d'ensopiment i d'angúnia. Per a ell l'èpica no s'escau mai en el fútil sinó en l'idiota i la joia no pot ésser el patrimoni del sensible, sinó del masell. L'ur divisa és: "Animalitzem-nos i així riurem de gust".

Tanmateix, no és una cosa resolta que la joia i l'alegria siguin un privilegi de l'animalitat. Hi ha més aviat una colla d'experiències que influeixen a creure que la rialla és estranya al comill i a la gallina, a l'ànec i al camell.

Diantre! Molíers també fa riure i també vol fer riure. Per aconseguir aquest efecte ningú dirà que miri prim. Però en cada una de les seves farses hi ha alguna cosa més que la vaga apologia d'un búrxa viú, gandul i simpàtic.

Carles Soldevila

Domà:
Segona orònica russa de Jo-
sef. Pja
ORNIET DEL VIATGE

LA GUERRA DEL MARROC

S'HA CONFIRMAT QUE EN LA REUNIO DE CAPS RIFENYS CELEBRADA A XAUEN SOTA LA PRESIDENCIA D'ABD-EL-KRIM S'ACORDA ATACAR SIMULTANIAMENT TOT EL SECTOR DE UEZAN I LA ZONA OCCIDENTAL. AQUESTA DECISIO, SEGONS ELS INFORMADORS, REVELA LA DEPRESSIO QUE HI HA A LES CABILES

EL GENERAL PETAIN HA ESTAT REBUT AMB GRANS HONORS A CEUTA I TETUAN

LA REUNIO RIFENYA A XAUEN

Tànger, 28.—Es confirma que la reunió de caps jebales i angheres a Xauen tingué per objecte obligar les tribus de la zona occidental espanyola a ajuntar-se amb els rifenys dissidents per atacar en massa el francès d'aquests dies i de la reactiva temps un atac a la zona occidental.

La reunió fou presidida per Abd-El-Krim en persona, el qual intentà per tots els mitjans deturar l'enderrocament del seu prestigi, que ja trontolla amb motiu dels desembarcaments dels nombrosos contingents francesos fets aquests i de la reactiva operada entre les cabiles amb l'arribada de reforços europeus. — Havas.

L'INFORME DEL GENERAL GEORGES

Paris, 28.—El general Georges, cap de l'Estat Major del mariscal Petain, el qual fa pocs dies tornà del Marroc, ha tramès a M. Painlevé l'informe del dit mariscal sobre la situació en aquell protectorat. "L'Echo de Paris" diu saber que amb aquestes dades i les que recollí personalment el ministre de la Guerra quan anà al Marroc, a més de les recollides per altres conductes, M. Painlevé exposarà al Consell de Ministres la situació militar i política, i proposarà l'adopció de diverses mesures de gran importància. — Havas.

"THE TIMES" DIU QUE FRANÇA NO TRACTARÀ D'IGUAL A IGUAL AMB ABD-EL-KRIM

Paris, 28.—Els diaris creuen que la informació de "The Times" sobre la resposta d'Abd-El-Krim constitueix un simple "ballon d'essai", però fan notar l'èxit assolit per França en concloure l'acord franco-espanyol, els primers efectes del qual són el bloqueig rifeny i la fatiga que envaeix els dissidents, factors que podrien molt bé influir en la decisió d'Abd-El-Krim.

Importa observar que França no tractarà d'igual a igual amb Abd-El-Krim, puix que no és més que un rebel al soldà, i per tant el cap rifeny no sabria imposar condicions, i només podria acceptar o rebutjar les condicions imposades, que la premsa creu suficientment, per no dir ja massa generoses. — Havas.

EXERCICIS DE TIR

Tetuan, 28.—El comandament ha disposat que les tropes facin exercicis de tir al blanc prop de les mateixes posicions on estan allotjats i a hores que no causin alarma.

També practicaràn exercicis gimnàstics i moviments d'ordre obert; d'aquesta manera coneixeràn els indrets propers a llurs campaments, per establir-hi si calgués.

GRUP CANONEJAT

Tetuan, 28.—Des de l'Harba de Régaia ha estat canonejat un grup que s'havia concentrat prop de les nostres línies.

Es tracta, segurament, del mateix grup que intentà passar un comboi cap a Tànger i fou tioratjat des d'una altra posició.

També ha estat descobert un altre comboi a la zona internacional, el qual ha estat dispersat. En la descoberta s'ha recollit un cadàver amb armament.

POSICIONS PROVEIDES

Melilla, 28.—Una columna que havia sortit de Tafersit efectuà un servei d'aprovisionament a les posicions que depenen de les centrals de Benítez i Tizi-Azza.

EL MARISCAL PETAIN A CEUTA

Ceuta, 28.—A les vuit del matí ha arribat, procedent de Casablanca, a bord del creuer "Strasbourg", el mariscal Petain.

En arribar el vaixell les bateries de la plaça i els vaixells de guerra "Reina Victoria", "Dato" i "Bonifaz", i l'avió francès "Amiens" han fet les salves d'ordenança.

Per tal de saludar el mariscal han anat a bord de l'"Strasbourg" els generals Primo de Rivera, baró de Casa Davallios, Despujols i el contralmirall Gerra.

Al cap de poca estona ha desembarcat el mariscal.

L'escala del moll estava enca-

liffada i guarnida amb moltes plantes i banderes franceses i espanyoles. Les bandes de música han tocat la Marsellesa i la Marxa Real.

El mariscal Petain ha passat revista a la companyia que li ha retut honors. Des del moll fins al palau de la Comandància general, les tropes de tota la guarnició estaven formades a les ordres del coronel del regiment de Ceuta, Gómez Morato.

En el mateix moment que desembarcava el mariscal Petain han amarrat a la badia dos hidroplans que havien sortit de Melilla a treure d'alba, conduint el general Sanjurjo, el coronel Sánchez Ocaña i els comandants Martínez Alonso i Valenzuela i el director del "Telegrama del Rif", Senyor Candi Llovera.

El mariscal Petain, seguit de nombrosos automòbils, ha arribat a la Comandància general, on ha descansat una estona.

A les deu del matí, i amb els mateixos honors que li han estat retuts a l'arribada, ha marxat a l'estació, on hi havia preparat el tren que havia de portar-lo a Tetuan.

A l'estació el general Primo de Rivera ha fet les presentacions, començant per l'alcalde, el qual ha donat al mariscal francès la benvinguda en nom del poble.

Seguidament el mariscal, els seus ajudants, el contralmirall francès Ellier, Primo de Rivera, Sanjurjo i els generals Navarro i Despujols, el contralmirall Guerra, i diversos funcionaris han sortit cap a Tetuan.

El dia d'avui ha estat considerat com a festa. La rebuda que se li ha fet a Petain ha estat solemnisíssima. Hom creu que aquesta mateixa tarda el mariscal francès tornarà a Ceuta.

PROVES D'ARTILLERIA

Ceuta, 28.—El Cos d'Enginyers militars ha efectuat a l'expansada de Castillejos experiències d'efectes de foc amb granades de mà, morters i artilleria Schneider, contra blocs protegits per un nou sistema del qual és autor el tinent coronel d'Enginyers senyor Herranz.

S'establien cinc blocs de focament aconecionats, amb la màxima comoditat per als seus guardadors, ben aprovisionats i amb aigua amb Termos per a 15 dies, sistema també de García Herranz.

L'experiència es feren pels bombardeigs del Terç, que llançaren granades de mà i dispararen morters, els efectes dels quals resultaren nuls a l'interior dels blocs.

Seguidament una bateria emplaçada a 1.200 metres feu 52 disparos de granades de projectils i trenadors, aprofitant-se que, malgrat d'ésser el tir permanent i precís, els resultats obtinguts foren superiors als càlculs que s'havien fet.

La construcció resulta econòmica i els transports exigixen menys impediments.

ELS RIFENYS SEQUEIXEN FORTIFICANT-SE EN ALGUNA POSICIO FRANCESA HA ESTAT PROVEIDA D'AIGUA PELS AEROPLANES

Fez, 28.—L'amenaça continua a Uezan, on l'enemic ahir s'apropà als barrancs de Yebel Sarcar.

Els contingents enemics instal·lats a l'est de Fez i al nord del Uezan segueixen fortificant-se.

En tota aquesta contrada no es desentrola cap acció militar.

El lloc de Buais, encara que durant el dia no ha estat atacat, segueix voltat per l'enemic.

Una de les posicions franceses ha estat proveïda d'aigua pels aeroplans.

En el centre, al fort Djehic l'enemic ha atacat, uns quilòmetres cap al sud-oest de Tisica, i ha enviat els flocs francesos de guarda compostos d'indígenes i han cremat les barbaques que havien construït els dits guardes.

L'enemic ha fugit cap al Nord abans que intervinguessin les tropes franceses.

A l'est no hi ha hagut cap acció militar.

Els tests dels brànies, de quals volien entrar en negociacions amb els francesos es venen atemes al·ludits a una intensa propaganda rifenya.

Nombrosos reforços han desembarcat a Casablanca.

EL NOU COP DE RADITX

Encara no s'han acabat els comentaris sobre la reconciliació serbo-croata i la formació del Ministeri patritxista-raditxista, i heus ací que Esteve Raditx, tot just sortit de la presó, ja ha donat un altre cop d'efecte. Ara que s'ha reconciliat amb Belgrad, declara la guerra a Roma.

Es sabut que la gran majoria dels croates professen la fe catòlica, diferentment dels serbis, que són ortodoxos o cismàtics. Havent deixat córrer al seu republicanisme, Raditx ha cregut que ha d'acceptar el seu anticlericalisme i sobretot el seu antipatriarisme. Segons unes declaracions seves que publica la Premsa, cal sostreure Croàcia del jou de Roma. Per aconseguir-ho preconitza la formació d'una Església nacional croata. Aquest moviment seria concomitant amb el moviment txec en igual sentit.

Deixarem de banda el problema en si, i ens fixarem sobretot en l'actitud de Raditx. Hom sospita que la declaració de guerra que acaba de fer contra el Vaticà és deguda a la necessitat de trobar alguna bandera que substituïxi la que fins ara havia arborat. Segons informacions de diverses procedències, no tothom aprova, a Croàcia, l'evolució serbòfila dels dirigents. Hi ha qui anomena "capitulació" l'aveniment amb el partit raditx, serbi. Un periòdic obrer de Zagreb, Borna, insereix nombroses protestes de gent fins ara adherida al partit raditxista. En algunes lletres, Raditx és qualificat de traïdor i de bufó. Es que Raditx intenta esquivar aquests dos atacs plantejant el problema religiós a Croàcia?

Els elements catòlics incondicionals de Roma declaren llur convicció que la gran part dels pàgesos croates es refusaran a seguir Raditx per aquest camí. El diari Slovenec, que tracta Raditx de comediant, diu que el bon nom del poble croata ha estat arrossegat en el fang i que l'aveniment entre Patritx i els raditxistes és un contracte immoral basat en la traïció recíproca.

En unes declaracions fetes a un periodista serbi, Raditx ha defensat la seva nova actitud. Ha malparlat dels caps de l'oposició iugoslava, i ha dit que no podia anar d'acord amb Korosec, el líder eslovè, perquè aquest és clerical i més afecte al Papa que al sobirà i a la nació. A més, ha declarat que si s'hagués entès amb Davidovitz, cap del partit democràtic serbi, s'hauria hagut de mantenir en una eterna oposició, que hauria perpetuat el conflicte entre Sèrbia i Croàcia.

L'aspecte més interessant del nou cop de Raditx és el de l'actitud que prendrà els seus seguidors. No hi ha cap dubte que, fins ara, el partit raditxista ha representat la gran majoria de l'element camperol de Croàcia. Preferiran els pàgesos croates mantenir llur fidelitat a Roma, o bé seguiran la política de Raditx, encaminada a la creació d'una Església nacional croata? Si aquesta segona tendència s'imposés, haurien augmentat les possibilitats que els catòlics eslaus o una gran part d'ells, arribin a separar-se de Roma.

A. ROVERA I VIRGILI

Aquesta nit hi ha un vent xafegós a Fez i a tota la contrada. — Havas.

NOTES DE MELILLA

Melilla, 28.—Un sergent de les forces franceses aconsegui fugir d'Azdir, on estava presoner, i ha arribat a Melilla. Serà reintegrat a l'exèrcit veí, per a la qual cosa serà traslladat a Algèria.

Cridat pel president, ha marxat en hidroavió a Ceuta i Tetuan el general Sanjurjo. El seu viatge està relacionat amb la conferència que han de celebrar el general Primo de Rivera i el mariscal Petain.

El veíat de Nador ha posat coronas al mausoleu de les víctimes de 1921, situat davant la fabrica de farines.

Han estat tramesos nombrosos telegrams de felicitació al general Jordana pel feliç resultat de la conferència franco-espanyola.

ARMENIA

Paris, juliol.

Quan els llibres, els diaris o la conversa us porten a parlar d'Armènia, us heu de fer, inconscientment, aquesta pregunta interior: — Existeix encara una Armènia? I és que aquest país sembla que s'ha fos, que l'han fos, milers de milers d'interessos, i les grans potències.

L'Agència Rostà facilità no fa gaires dies una notícia donada des de Moscou, dient el següent: "M. Nansen ha arribat a Moscou. Té la intenció d'establir un acord amb el govern armeni per a l'afar de la repatriació dels refugiats armenis que són a Grècia i a Turquia." Els famós exploradors, dones, ha estat aquesta vegada el que ha posat damunt la taula el problema armeni, el problema nacional d'aquest poble que ha sofert com un màrtir, que ha estat perseguit i veiat, que es troba avui dia dispersat pel món, sense la seva pàtria legítima, errant i miserem.

Un periodista italià em parlava un dia dels armenis, i m'assegurava que són uns homes excessivament sentimentals. En un cafè del barri llatí s'hi reunien cada divendres uns dos-cents armenis. Tenen les reunions al soterrani del cafè. Una nit hi vàrem anar per curiositat i ens vàrem estar una hora veient com anaven entrant misteriosament, d'un a un, homes de totes les edats, i dones, la majoria joves. Quan el saló estava ple, es feia un gran silenci. L'entrada al soterrani estava rigorosament prohibida, però nosaltres vàrem arribar un moment fins al darrer esglaó de l'escala i estirarem el cap per tafanejar. Tota l'assemblea cantava una mena de cançó, que tenia un to de nostàlgia que feia posar trist. Després ploraven. Ploraven de debò, amb llàgrimes de dolor, d'emoió o de tristesa. I és que els armenis han de plorar perquè les seves llàgrimes els aconsoquen d'una dissort i els alliberen d'un dubte que els rogeja la consciència com un remordiment.

La història armenia dels últims temps és una història de les més tristes que pot tenir un poble. El periodista a qui m'he referit en deia que al món es parla massa poc de l'Armènia i es dolia, com si es tractés d'una causa pròpia, que en aquest silenci el Tractat de Lausana hi té la major part de culpa. El Tractat de Lausana deixà l'Armènia a la deriva quan necessitava més auxili. La causa d'Armènia ha passat tantes vicissituds perquè ha tingut massa defensors. La cambra italiana, l'any 1918, va prendre l'acord, per unanimitat, que el govern defensaria la causa armenia com a pròpia. Els aliats també prometien amb mànegua ampla, i França no deia a res que no.

I tot plegat fou un desengany com el del feli. L'Anglaterra ha consentit que la Turquia de Kemal anés posant les seves petjades de bestia imperativa sobre el cor de l'Armènia. A canvi de certs interessos que no gosen ni a suposar quin prau tenien. La França es ven a Turquia la Cilícia, poblada de 150.000 armenis, mancant a un tractat, a canvi de poder assegurar-se la tranquil·litat de les seves colònies a Síria. L'obsessió sinistra dels armenis han estat i han d'ésser els turcs. Pel tractat d'Angora, l'any 1921 la França es ven l'últim baluard dels armenis a Turquia i els armenis hagueren de fugir a la desbandada d'aquell tros de llur pàtria on els anava a perseguir i a destruir encara el dominador.

Turquia sempre ha dit el mateix: El sol mitjà de suprimir el problema armeni consisteix a suprimir els armenis. Fidel a aquest objectiu, tan refinat i pulcre, la Turquia no ha parat mai en la seva persecució contra ells.

La veritable República armenia fou un somni només. L'endemà de l'armistici la Delegació Nacional Armènia proclamà a París el 3 de desembre de 1918 la independència de la Gran Armènia, del Caucaàs a la Mediterrània. Si els aliats haguessin volgut els armenis haurien triomfat completament, i llur República hauria estat respectada. La Turquia, però, oragat arribada l'hora d'acabar d'una vegada amb els armenis i concentrant forces atacà el nou Estat. Durant prop de tres anys combatuts per tot arreu i amb totes les armes, privats de comunicacions, tancaats la porta marítima, excassos de material de guerra i de municions, patint misèria i malaltia, els armenis servaren lluitant heroicament. L'Armènia quedà a la trantor de l'any 20 en tures, reforçats sobre tot amb l'ajut de Rússia, i contra l'Armènia un atac ardent, i aleshores es veié obligada a signar un armistici. Aquest armistici es basà en tres condicions tals, que al can-

de poc temps els armenis repregueren la lluita contra els dominadors, fins que foren vençuts per les tropes russes que atacaven pel nord, mentre els turcs els tallaven la retirada.

Pobre Armènia, pàtria distorsionada, que hom diria que damunt seu pesa una maledicció! Els seus fills, dispersats pel món, llencats fora de la seva terra pels que foren més poderosos que ells amb l'arma de la força, caminen errants pel món, i canten i ploren. Ploraven perquè la dissort els segueix per on van com una ombra sinistra, i ploren perquè mai hi haurà consol per als homes de cor que no tenen pàtria, perquè els l'han presa, els l'han arrabassada. Són llurs, però no volen la llibertat del vagabund, sinó que s'agorren la llibertat del patriota contra la seva pàtria.

Es parla poc d'Armènia — em deia aquell periodista italià —. El món no els ajuda. Ningú no els estima. I com un contrast tristament eloquent, avui mateix, 28 de juliol, la premsa francesa porta una notícia que diu així: "Fugint del que fou el seu país, despullats de tots llurs béns, els armenis hagueren de cercar refugi a casa dels altres. A Marsella, l'arribada imprevista de milers de refugiats, al novembre del 1922, plantejà un problema difícil, car s'escaigüen en l'època més dolenta. Gràcies a la sollicitud de les autoritats franceses, els armenis es pogueren instal·lar gairebé tots al Camp Mirabeu i al Camp Odeó, on es posaren a llur disposició un gran nombre de barracaques. La població armenia del camp, avui dia, és de més de 2.000 persones. Hi ha nombroses dones, la majoria vídues, i més de 600 infants, la majoria orfes.

Es va crear una escola al Camp de Mirabeu, especialment per a les orfes dels refugiats, i foren nomenades tres mestresses per a l'ensenyament. Aquesta organització ha funcionat satisfactoriament fins avui, amb el beneplacit de totes les autoritats. Però heus aquí que la Direcció del Camp dels refugiats armenis ha rebut una comunicació del ministre de l'Interior avisant que el Camp se'n tancarà el dia 31 de juliol i que tots els refugiats s'hauran de dispersar abans d'aquella data.

Hom s'imagina que aquesta ordre deu haver caigut sobre els refugiats com una nova dosi de fa a supurar. A la Legió Estrangera, durant la Gran Guerra, lluitaren i moriren per la bandera francesa molts soldats armenis. Avui la França, que no pot tenir la consciència tranquil·la davant la dissort dels armenis, per agraïment, per humanitat, per deure moral de protecció al poble, hauria d'estalviar noves llàgrimes i nous dolors a aquests herois, patriotes sense pàtria.

Domènec de Bellmunt

La política

CAUSA SOBRESEÏDA

Ha estat sobreseïda pel jutge militar de Girona, la causa que s'instruïa contra els senyors Xifra Riera, Busquets i Pere Barçolà, amb motiu del sermó que aquest sacerdot va pronunciar a la catedral de Girona el dia dels Rams, en l'hora de la confraria de Sant Jordi.

Ho celebren cordialment.

UN RECORD HISTÒRIC

Extriem el següent record històric d'un article de Robert Castroviejo, publicat a "La Voz", amb el títol de "El romance de Juan Martín el Empeinado":

"He dado explicación de la conducta de Fuentenabres. Y los móviles de la ingratitud de Fernando VII? Consta en documentos y en relatos históricos que aquel siniestro Borbón quiso comprar al "Empeinado". Con ese objeto le envió al tapicero de Palacio, Manilla, quien le ofreció de parte de su majestad un millón de reales y el título de conde de Burgos; rechazó Juan Martín la pífida oferta con estas notabilísimas palabras, que recuerdan a las de Mirabeau, en el Juego de Polots:

Diga usted al Rey que si él no quiere la Constitución, que no la hubiese jurado; el "Empeinado" la juró y jamás cometerá la infamia de faltar a su juramento.

Este es, cantado en mala prosa, el romance de la vida heroica y heroica y la muerte gloriosa por el infamante y vil parí sus verdugos, del "Empeinado"; romance digno de ser cantado en buenos versos por los españoles en pacés de admirar el heroísmo, de alabar la virtud, de repugnar la ingratitud, de excusar la tiranía y celar la libertad."

LA SESSIO "DA CAMERA" DE L'AJUNTAMENT

Les tarifes dels mercats, una llicència i quatre nyinyeries més

els consellers acudiren ahir a la sala de la Comissió Central on acostumen a fer "penya" els dimarts a la tarda.

Ahí, que ho era, es repeli la cerimònia, que, com deuen, es distingí com les altres per una petició de llicència per trenta dies, que demana el senyor Alvar, tinent d'alcalde, i que fou concedida.

Així, a dos oficis més, era el que el costum i la tradició han convingut en nomenar el DESPATX OFICIAL, acabat el qual hom passa tot seguit a l'

ORDRE DEL DIA

ple d'assumptes plens d'interès particular, com nomenament de vullants metges supernumeraris, d'un professor de piano, d'uns escriptors, etc.

Després es decideix que s'acordi l'obertura i insistència en l'obertura — cosa molt convenient i santa — del carrer d'Al·li-Be, entre el passeig de Sant Joan i el carrer de Roger de Flor.

I, finalment, s'acorda aclarir l'article tercer de l'ordenança número 7 del vigent pressupost, disposant que les tarifes per als mercats siguin: Per al mercat de primera classe, 20 pessetes a la primera categoria i 15 a la segona.

Per al de segona classe, 15 a la primera i 10 a la segona.

Per al de tercera classe, 10 a la primera i 5 a la segona; i per al de quarta classe, 5 a la primera i 3 a la segona.

Cal remarcar que el dictamen presentat assenyalava per a les primeres categories les quantitats de 30, 25, 20 i 15 pessetes, i per a les segones de 25, 20, 15 i 10 pessetes.

S'establien després quins llocs seran els que pagaran per una o altra categoria, i es decideix que de totes maneres el Ple ho aprovi, i es continua aprovant la resta de l'ordre del dia, grisa com un guàrdia, i finalment acaba, com totes les coses que tenen un principi, que són moltes.

Fet això el senyor Ponsà menà el Consell cap al saló de sessions públiques, i allí, en presència dels desgraciats que tingueren l'amabilitat de trobar-s'hi, en deu minuts, des de dos quarts de vuit fins a dos quarts de vuit i deu minuts, fou llegida l'ordre del dia prèviament preparada, homogenitzada i pasteuritzada, com se sol fer per als productes destinats a la lactància.

Declaracions del senyor Nebot

Les Rambles "boulevard" i la Plaça de Catalunya : : : : :
"La Noche" Jahir publicava aquest interviu amb el senyor Nebot:

"Hemos tenido ocasión de conversar con el teniente de alcalde delegado de Obras Públicas, señor Nebot, cuya intervención directa y personal en todas cuantas obras se realizan actualmente en nuestra ciudad es de todos conocida.

—Se asegura con insistencia — le dijimos — que va a proceder inmediatamente a convertir en boulevard la Rambla de Canaletas...

—Puede usted desmentirlo — nos repuso —. No hay nada de esto. Y supongo que si algo hubiera, yo lo sabría. Las Rambles no se tocarán, continuando como hasta el presente.

—¿A qué atribuye usted, pues, la persistencia de este rumor?

—Se trata seguramente de una de tantas noticias que se vienen inventando de un tiempo a esta parte para impopularizarnos. Se quiere poner al Ayuntamiento en pugna con la ciudad.

—¿No tiene fundamento alguno la noticia?

—No negaré que, como no dejamos un solo momento de preocuparnos del embellecimiento de Barcelona, alguna vez hemos suscitado la cuestión de si sería conveniente transformar las Rambles, para facilitar la circulación por las mismas, pero ello no ha pasado de un cambio de impresiones, sin que se tomara en firme acuerdo alguno. Acuso de una de estas conversaciones haya salido esta especie, que puede usted desmentir públicamente.

La que proyectamos lo cumplimos al pie de la letra. Tiene la ciudad el ejemplo en las obras de la Plaza de Catalunya. Prometimos que el día de San Jaime estaría terminada la

parte izquierda ascendente de la nueva urbanización, y lo estuvo. Las obras continuarán rápidamente.

—¿Cuándo quedará terminada la parte superior de la Plaza?

—Esto no puedo decirlo. Depende de la rapidez con que acaben las obras del Metro Transversal.

—¿Se ensanchará también la acera correspondiente al Hotel Colón, como las demás de la Plaza?

—No. No lo creemos conveniente, pues al hacerlo se truncaría la línea recta que forman las Rondas, y ello perjudicaría a la circulación y a la estética. En compensación se ampliará el arroyo por el lado de la plaza, de manera que tenga el mismo ancho que los de los otros lados.

Despidiéndose de nosotros insistiendo en sus protestas de que carece de fundamento la noticia de que va a construirse un arroyo central en la Rambla de Canaletas.

—Son noticias que se hacen correr para combatirlas...

Será veritat això que les Rambles no es convertirán en "boulevard"?

Quant al que digué el senyor Nebot de la Plaça de Catalunya, sabem que no és solament la part de l'Hotel Colón el que es farà diferent del projecte. En el projecte ja constava que no es faria més ample la vorera, però tampoc no havia d'ésser més el pas pels vehicles, com ara ha dit el senyor Nebot. Quant al temple i font magna de l'escoltor senyor Clara, que havia d'anar a la part superior de la plaça, no es farà; hom n'ha desistit. L'obelisc dels germans senyors Oslé, que havia d'anar mirant a la Rambla de Canaletas, ha esdevingut una font, i no serà precisament allí on anava marcat al projecte, sinó al lloc on actualment hi ha l'estació del Gran Metropolità, de manera que formará com un salva-vides; s'ha cregut convenient no regular l'estació del Metropolità.

El propi vent ple Sembla que el propi vent ple de transferències se celebrará el dia 20 del mes vinent. No està ben determinat, però.

Es vol que hagi tornat ja el baró de Viver, el qual sembla que arribarà a Barcelona el dia 18 d'agost.

De quintes L'Alcaldia de Barcelona fa present que, complimentant el que prevé l'article 253 del Reglament de Recrutament, del 27 de febrer de 1925, es fa públic que el primer d'agost propiament s'efectuarà l'ingrés en Caixa dels minyons pertanyents a la lleve del present any com preses en els casos que enumera l'article 250 del dit Reglament.

L'expressat acte es portarà a cap, tal com disposa l'article 254 de l'esmentat Reglament, amb intervenció dels comissionats de les Seccions de recluta d'aquesta capital, i a presència dels interessats que voluntàriament vulguin assistir-hi, a les Caixes de recluta d'aquesta ciutat, de conformitat a la nova organització donada a les Caixes de recluta per real ordre circular del 9 d'agost de 1924, que és la següent: Batalló Caixa de recluta de Barcelona número 53, districtes IV, VI i VII; Batalló Caixa de recluta número 54, districtes I, II, III i V; i Batalló Caixa de recluta número 55, districtes VIII, IX i X.

Els bans per a es-collars : : : : :
Ahir començà el període de bans del segon torn de noies, organitzat per l'Ajuntament.

El nombre de les matricules ateny una xifra superior al miler i el de les assistents ha estat quasi igual.

Avís Per assumptes que els afecten s'interessa la presentació, al Negociat municipal d'Obreres particulars de la Secció d'El·lamps, dels senyors Gabriel Vilfà i Joaquim Montoliu Fernández.

CRONICA JUDICIARIA

Assenyalaments per a avui

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Avantjudici a les deu. — Número 1.015: per reclamació de salaris de l'obrer Antoni Arriet contra el patró Albert Martín. — Número 1.016: per reclamació de salaris de l'obrer Antoni Martínez contra el patró Metropolità Transversal. — Número 1.017: per accident del treball de l'obrer Hermene-

gild Fort contra el patró Joan Stiges i R. Arnan. — Número 1.018: per reclamació de salaris de l'obrer Joan Castañó contra el patró Carles Corrales.

Judici a dos quarts d'onze. — Número 835: per accident del treball de l'obrer Francesc Asencio contra el patró Ferrocarrils de M. S. A. Jurats: patrons, Serra, Bandó i Carbonell; obrers, Caballer, A., Castell i Martí Baqué.

A les onze. — Número 922: per reclamació de salaris de l'obrer Joan Canovas contra el patró Joan Navarro. Jurats: patrons, Jeronims, Fugastó i Fábregas; obrers, Andreu, Asencio i Llorens.

A un quart de dotze. — Número 907: per reclamació de salaris de l'obrer Joan Fumadó contra el patró Joan Tomás. Jurats: patrons, Basté, Ferreres i Mesquida; obrers, Caballer, B., Andreu i Rodríguez.

A dos quarts de dotze. — Número 883: per reclamació de salaris de l'obrer Antoni Ribas i altres contra el patró Esteve Roura. Jurats: patrons, Fugastó, Serra i Ruiz; obrers, Castell, Lloret i Gómez.

A tres quarts de dotze. — Número 867: per reclamació de salaris de l'obrer Pere Bergonzini contra el patró Albert Gourgou i Lluís Martí. Jurats: patrons, Coll, Basté i Tarrach; obrers, Corbi, Andreu i Redondo.

A les dotze. — Número 905: per reclamació de salaris de l'obrer Carles Gener contra el patró Jaume Vives. Jurats: patrons, Coll, Badó i Tarrach; obrers, Martí, Baqué, Corbi.

JUTJATS

EL DE GUARDIA

Fins a les onze d'aquest matí estarà de guàrdia el jutjat del Nord. Secretaria del senyor Salom. A les onze, el rellevarà el de les Drassanes, secretaria vacant.

PER AMENACES DE MORT

Ha ingressat a la presó Josep Prieto Reballo, acusat d'haver amenaçat de mort la seva dona i tres fills amb un gros ganivet, a casa seva, del carrer de la Barra de Ferro.

ESTAFÀ

A la Rambla ha estat detingut Lluís González, acusat per Joan Tarré d'haver-li estatifet cinc catifes i dos tapissos valorats en 800 pessetes.

EL detingut fou portat al gènere a Montgat i allí desaparegué sense pagar.

SOSTRACCIÓ

A les Tres Torres de Sarrià fou detinguda Petra Rebullida Bosch, serventa de Tomás Bosch, el qual l'acusava d'haver-se escapat de casa emportant-se'n un sac de roba valorats en mil pessetes.

CARTERA ROBADA

Al moll de la Pau, mentre esperava l'arribada del vapor de Mallorca, li robaron a Joaquim Pitart Prats, el carnet del Sometent, tres guies d'armes de foc i 300 pessetes.

DETENCIÓ

La policia ha detingut a Francesc Coquell, acusat per Joaquim Jordana d'haver rebut a Josep Portas, a sota preu no sacs de segó valorats en 900 pessetes.

Els sacs han estat ocupats al magatzem del Portas situat al carrer d'Auzias March.

LA QUESCIO DE LES COBLES

Sr. Director:

Els que ens hem imposat l'obligació d'organitzar sardanes, cada dia trobem més dificultats en la nostra tasca, la qual cosa, ben estudiada, potser podrà resoldre's en una assemblea o reunió de delegats de totes les entitats sardanistes de Catalunya, on es podria estudiar l'actitud que cal adoptar amb els senyors que cobren per executar sardanes i que, contràriament, sembla que paguin per fer-ho. D'un temps ençà, les pretensions d'alguns senyors músics creixen, i els dèficits de les societats sardanistes també. Estem d'acord en que els músics vulguin cobrar sous decents, però no en que donin audicions tronades.

No volem dir que hagin d'ésser grans músics, el que volem dir és que cal que demostrin que ho són.

Actuen avui unes quantes cobles, en mans de les quals la sardana se'n va directament en orris.

Vostre afim.

Francesc Llandrich

La vida provincial

L'herència de la Mancomunitat

La Diputació de Lleida ha procedit a la inestigació de la xarxa telefònica de la Mancomunitat, enclavada en aquella demarcació provincial.

EL LECTOR DIU...

SOBRE LA CLOROSI DELS AMETLLERS

Sr. Director:

A punt d'escriure algunes ratlles per demanar-li que tingues l'amabilitat de publicar-les en la secció "El lector diu...", contestant una pregunta del Dr. L. F. A., llegixo aquest matí al seu diari una contestació, que anomenaria tendenciosa, en la qual un hipotètic professor de l'Escola d'Agricultura ha sorprès la seva bona fe recomanant al Dr. L. F. A., amb una sospitosa seguretat, un producte comercial per combatre una malaltia que, no sé com, a distància, ha pogut diagnosticar.

Em permeto negar que es tracti d'un ex-company, per tres senyalsíssimes raons: la primera, que el comunicant s'amaga sense justificació plausible darrera l'anònim; la segona, que cap dels que eren a la Mancomunitat ha tingut mai la lleugeresa de diagnosticar a distància amb dades tan incompletes com les que proporciona el Dr. L. F. A.; i la tercera, que cap de nostres ha experimentat mai personalment — ni té notícia que altres ho hagin fet — les meravelloses propietats del producte esmentat.

En conclusió, senyor Director, el consell contingut en "El lector diu..." signat fraudulentment per "Un ex-professor de l'Escola d'Agricultura", no ofereix cap garantia, ni de serietat, ni d'imparcialitat, ni de competència. Contestant concretament al Dr. L. F. A., haig de dir-li, com faig constar més amunt, que les dades que ens proporciona són insuficients per poder reconèixer la malaltia que causa la mort dels ametllers. Les malalties que poden produir els símptomes que esmenta són diverses. A la regió del Priorat, i sobre tot a les Riberes d'Ebre i Terralta, varem observar-ne una de nova — l'estudi de la qual hem hagut d'interrompre — que podria ésser la que ocasiona els danys que lamenta el Dr. L. F. A. Però avui encara el mal és poc conegut i poc estudiat, i no sabria recomanar-li un tractament eficaç.

També podria tractar-se de la podridura de les arrels (Dematophora). És possible que la seada dels últims anys, atorgada als atacs de la Dematophora, hagi precipitat la mort dels arbres.

De totes maneres, per poder-li recomanar un tractament, són necessaris més detalls. Si el Dr. L. F. A. m'ells pot proporcionar, jo tindrè molt de gust a contestar-li (gratuitament, com pot suposar) de la manera més completa.

August Matons

LA QUESCIO DE LES COBLES

Sr. Director:

Els que ens hem imposat l'obligació d'organitzar sardanes, cada dia trobem més dificultats en la nostra tasca, la qual cosa, ben estudiada, potser podrà resoldre's en una assemblea o reunió de delegats de totes les entitats sardanistes de Catalunya, on es podria estudiar l'actitud que cal adoptar amb els senyors que cobren per executar sardanes i que, contràriament, sembla que paguin per fer-ho. D'un temps ençà, les pretensions d'alguns senyors músics creixen, i els dèficits de les societats sardanistes també. Estem d'acord en que els músics vulguin cobrar sous decents, però no en que donin audicions tronades.

No volem dir que hagin d'ésser grans músics, el que volem dir és que cal que demostrin que ho són.

Actuen avui unes quantes cobles, en mans de les quals la sardana se'n va directament en orris.

Vostre afim.

Francesc Llandrich

RENOVAMENT

La continuació de la "Casa Parés"

Una alenada d'optimisme i renovament. Les nostres coses tradicionals no poden pas morir.

Fa ho de valre l'impenta i l'agitació posada en el renovament de la Sala Parés. Els batges de les nostres joventuts i la manifestació espiritual del poble a través dels seus artistes, serà als nous locals dels Establiments Maragall una prova de com en el fons de la nostra vida col·lectiva hi ha una flama ben viva. En aquestes parels, pintades per les mirades de tants milers de barcelonins, ara s'hi esdevé la transformació.

Felicitem-nos-en. Barcelona tindrà una sala d'exposicions que podria ésser enviejada per moltes ciutats. Per a primers d'octubre propiament, s'anuncia la seva inauguració amb una importantíssima exposició.

Consell de Guerra

A la caserna de Roger de Llúria se celebrà ahir el matí el Consell de guerra contra el mossó de l'esquadra Salvador Montserrat Domingo, acusat d'amenaces i coaccions.

Presidí el tinent coronel del regiment d'infanteria d'Alcàntara senyor Francesc Travedra, essent vocals els capitans senyors Eduard Quintana, Rafael Aguado, Rupert Ribó, Joan Fernández i Lluís Benítez; vocal ponent, el tinent auditor de segona senyor Francesc de A. Ansado; suplents, els capitans senyors Rafael Vitoria i Bonaventura Sánchez; fiscal, el jurista militar, i defensor, el capità del segon regiment de plaça i posició senyor Joan de Tord.

Segons l'apuntament, el processat va deturar al Prat de Llobregat, a Rosa Gallen, acusant-la d'haver robat unes joies de la casa on servia. Demostrada la seva innocència, Rosa presentà una denúncia contra el mossó per haver-li pogut, causant-li lesions.

La prova testifical fou favorable al processat, i el fiscal retirà l'acusació.

La vida provincial

L'herència de la Mancomunitat

La Diputació de Lleida ha procedit a la inestigació de la xarxa telefònica de la Mancomunitat, enclavada en aquella demarcació provincial.

EL LECTOR DIU...

SOBRE LA CLOROSI DELS AMETLLERS

Sr. Director:

A punt d'escriure algunes ratlles per demanar-li que tingues l'amabilitat de publicar-les en la secció "El lector diu...", contestant una pregunta del Dr. L. F. A., llegixo aquest matí al seu diari una contestació, que anomenaria tendenciosa, en la qual un hipotètic professor de l'Escola d'Agricultura ha sorprès la seva bona fe recomanant al Dr. L. F. A., amb una sospitosa seguretat, un producte comercial per combatre una malaltia que, no sé com, a distància, ha pogut diagnosticar.

Em permeto negar que es tracti d'un ex-company, per tres senyalsíssimes raons: la primera, que el comunicant s'amaga sense justificació plausible darrera l'anònim; la segona, que cap dels que eren a la Mancomunitat ha tingut mai la lleugeresa de diagnosticar a distància amb dades tan incompletes com les que proporciona el Dr. L. F. A.; i la tercera, que cap de nostres ha experimentat mai personalment — ni té notícia que altres ho hagin fet — les meravelloses propietats del producte esmentat.

En conclusió, senyor Director, el consell contingut en "El lector diu..." signat fraudulentment per "Un ex-professor de l'Escola d'Agricultura", no ofereix cap garantia, ni de serietat, ni d'imparcialitat, ni de competència. Contestant concretament al Dr. L. F. A., haig de dir-li, com faig constar més amunt, que les dades que ens proporciona són insuficients per poder reconèixer la malaltia que causa la mort dels ametllers. Les malalties que poden produir els símptomes que esmenta són diverses. A la regió del Priorat, i sobre tot a les Riberes d'Ebre i Terralta, varem observar-ne una de nova — l'estudi de la qual hem hagut d'interrompre — que podria ésser la que ocasiona els danys que lamenta el Dr. L. F. A. Però avui encara el mal és poc conegut i poc estudiat, i no sabria recomanar-li un tractament eficaç.

També podria tractar-se de la podridura de les arrels (Dematophora). És possible que la seada dels últims anys, atorgada als atacs de la Dematophora, hagi precipitat la mort dels arbres.

De totes maneres, per poder-li recomanar un tractament, són necessaris més detalls. Si el Dr. L. F. A. m'ells pot proporcionar, jo tindrè molt de gust a contestar-li (gratuitament, com pot suposar) de la manera més completa.

August Matons

LA QUESCIO DE LES COBLES

Sr. Director:

Els que ens hem imposat l'obligació d'organitzar sardanes, cada dia trobem més dificultats en la nostra tasca, la qual cosa, ben estudiada, potser podrà resoldre's en una assemblea o reunió de delegats de totes les entitats sardanistes de Catalunya, on es podria estudiar l'actitud que cal adoptar amb els senyors que cobren per executar sardanes i que, contràriament, sembla que paguin per fer-ho. D'un temps ençà, les pretensions d'alguns senyors músics creixen, i els dèficits de les societats sardanistes també. Estem d'acord en que els músics vulguin cobrar sous decents, però no en que donin audicions tronades.

No volem dir que hagin d'ésser grans músics, el que volem dir és que cal que demostrin que ho són.

Actuen avui unes quantes cobles, en mans de les quals la sardana se'n va directament en orris.

Vostre afim.

Francesc Llandrich

QUAN RIEU

l'ensenyau la dentadura es veu tot seguit al seu lloc crema dental.

NOVES RELIGIOSES

Quaranta hores. — Continuen a l'església de Sant Francesc de Paula, a les mateixes hores.

Cort de Maria. — Visita a Nostra Dona de Maig, a Santa Anna o de la Pietat.

Vetlla en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Torn del Mont Calvari, a la Capella de l'Escolari, 155.

DEL BISBAT

El dia 17 de l'actual prengué possessió d'un Benet a la parròquia de Sant Francesc de Tarragona, el reverend Joaquim Rial i Lloveres, Pvre., que fou d'aquesta Diòcesi.

Han estat nomenats vicaris: De Santa Madrona, el Rvnd. Jacint Solé i Pla; de Nostra Dona dels Àngels, Rvnd. Josep Fortino i Serra; Tinença de Nostra Dona de Lourdes, reverend Lluís Triola; Ganoliers, reverend Salvador Ballebó; Capellades, Rvnd. Joaquim Montfort; Argentona, Rvnd. Joan Artigas; Sant Quintí de Mediona, Rvnd. Lluís Banqué i Massó; Sant Celoni, Rvnd. Llorens Garriga i Poble; i La Granada, reverend Josep Vilarrubia i Pineda.

FESTA PRO MISSIONS

A HOSPITALITAT

Organitzat per un grup de seminaristes i pel zelós Rector d'Hospitalet, doctor Manuel Gironès, Pvre., es prepara per al vinent mes d'agost un festival per a recaptar cabals per a les missions, el qual tindrà lloc a l'estatge del Centre Catòlic d'aquella vila.

Hom espera que assolirà molt d'èxit, havent promès la seva assistència i col·laboració, diferents persones, que donaran relleu a la festa.

JERUSALEM I ROMA

S'han rebut comunicacions de Terra Santa, indicant estar ja preparat per a rebre l'expedició que organitzada pels Cavallers del Sant Sepulcre, sortirà el vinent dia 10 de setembre.

Es gràt a la comissió organitzadora de fer constar que en les esmentades comunicacions es fan grans elogis de les plegacions catalanes per l'exemplaritat religiosa de que solen donar proves.

Els billets per aquest romiatge, en classe única de primera, al preu de 2.000 pessetes, es despachen a la Residència del Capítol, Diagonal, 450, a l'Editorial Poliglota, Petritxol, 8 i a la "Horniga de Oro", Plaça Santa Anna, 25.

DE SUBSISTENCIES

BALANCES AUTOMATIQUES

AL MERCAT CENTRAL

Una nota facilitada ahir per la Junta de Proveïments diu que el mes d'abril darrer convingué amb els representants de tots els sectors que intervenen en el comerç de peix al Mercat Central que s'instal·larien bàscules automàtiques. Com que fins ara aquest conveni no s'ha complert, la Comissió Permanent, en sessió celebrada ahir, ha resolt concedir-los un termini de quinze dies, fent-los avinent que de no fer-ho decidiran sobre la seva instal·lació, tant la Junta com l'Ajuntament, en les condicions que millor convingui a l'interès públic.

EL BOXADOR SIKI

APUNYALAT

Nova York, 28. — El boxador negre Battling Siki, ex-campió del món del pes semi-pesat, ha estat trobat sense coneixement i amb una punyalada al coll en un carrer extraviat dels suburbis. El seu estat és greu. — Havas.

FUTBOL

EL NOU COMITE DE LA FEDERACIO

Encara que sembli increïble, a la nostra taula hem trobat un comunicat de la Federació de Futbol. Com que aquest costum semblava desterrat en aquell organisme, no podem per menys de felicitar el nou secretari, al qual suposem es deu que s'hagi repels la iniciativa, i que aquesta no obeeix pas per contrarestar els efectes que algunes gasetilles anònimes han produït de bell antuvi al nou Comitè. Altrament, el comunicat es limita a donar compte de la constitució del Consell Directiu, que no discrepa del que

ELS ESPORTS

ELS CAMPIONATS PENINSULARS

Per a diumenge que ve el Club de Mar organitza els Campionats Peninsulars de skiff i outriggers de dos, quatre i vuit remers.

Els inscrits són

LA POST-GUERRA

Es van aproximant els punts de vista francès i anglès sobre la seguretat

El representant anglès a París visita M. Briand : Mr. Coolidge s'interessa pel problema : La qüestió dels deutes interaliats

París, 28. — Segons el "Petit Parisien", els punts de vista francès i anglès sobre la resposta alemanya en la qüestió del pacte de seguretat s'han anat aproximant cada vegada més, essent el punt francès el que es refereix a l'entorn del Reich a la Societat de Nacions, a l'Estatut de la zona renana demilitaritzada i al mecanisme de l'arbitratge entre el Reich i França, però no obstant el Govern de Londres sembla tenir altres punts de vista pel que es refereix al pacte de garantia o arbitratge entre Alemanya, Polònia i Tchécoslovaquia. — Havas.

COOLIDGE I LA QÜESTIÓ DEL DESARMAMENT PASSA A SEGON TERME

Nova York, 28. — A la Casa Blanca ha estat notada gran activitat. S'han registrat nombroses anades i vingudes de personalitats polítiques, entre altres la de l'ambaixador nord-americà a Bel·lota, el qual ha celebrat una llarga entrevista amb el president Coolidge.

S'assegura que el president nord-americà s'interessa vivament per la Conferència europea que probablement es celebrarà aviat per estudiar la qüestió del pacte de seguretat.

Es creu que el president Coolidge té la intenció d'enviar a la dita Conferència un observador oficial.

El president Coolidge ha reconegut que es encara massa aviat per convocar una Conferència del desarmament naval, i esperarà probablement per convocar-la que França i Alemanya s'hagin posat d'acord sobre les seves diferències. — Radio.

EL CARRERAT D'AFERS ANGLES AL QUAI D'ORSAY

París, 28. — El ministre senyor Briand ha rebut aquesta tarda el senyor Philipps, encarregat d'Afers angles, en absència de l'ambaixador d'Anglaterra.

Ha posat al ministre d'Afers estrangers francès al corrent dels punts de vista del seu govern sobre la resposta alemanya relativa al pacte de seguretat. — Havas.

LA QÜESTIÓ DELS DEUTES I LES NEGOCIACIONS A LONDRES

Londres, 28. — Els tècnics de Tresoreria francesos i britànics es reuniran aviat per a examinar detingudament la qüestió dels deutes interaliats, acordant perseguir sense interrupció llurs treballs en comú. — Havas.

LA COMISSIÓ FRANCESA A WASHINGTON

París, 28. — Els diaris diuen que en el Consell de ministres que se celebrarà aviat es determinarà la composició de la delegació francesa que es traslladarà a Washington per a tractar de la qüestió dels deutes. — Havas.

EL CONVENI DUANER DEL SARRE

Berlin, 28. — La Comissió d'assumptes comercials del Reichstag ha aprovat per unanimitat el conveni duaner del Sarre. — Havas.

LA QÜESTIÓ DE MOSSUL

Ginebra, 27. — Els Governadors angles i francesos d'acord per a la publicació de l'informe de la Societat de les Nacions referent a Mossul.

Es publicarà una memòria redactada pel secretari general de la Societat de Nacions, tan prompte com el Govern francès hagi comunicat al dit secretari general l'exemplar del dit informe. — Havas.

GRAN BREITANYA

Impressions pessimistes sobre el conflicte miner : Les gestions en curs : Si no es troba solució

Londres, 28. — Als cercles ben informats es tenen impressions molt pessimistes respecte al conflicte miner.

En el Consell de ministres celebrat aquesta tarda, el president Mr. Baldwin ha manifestat que havia estat imposable arribar a un acord amb els representants dels patrons.

Aquests representants tindran aquesta nit una entrevista amb els obrers. Mr. Baldwin ha recomanat als patrons que facin un esforç per evitar un conflicte que tindria greus conseqüències per a la indústria del país. — Radio.

Londres, 28. — Si aquesta nit no s'arriba a un acord entre els representants dels patrons i dels miners, és probable que la vaga general serà un fet. — Radio.

EL COST DE LES CONSTRUCCIONS NAVALS

Londres, 28. — Un comunicat oficial anuncia que el cost total de les construccions navals serà de 58 milions de lliures.

res esterlines repartits en cinc exercicis financers. — Havas.

VIOLENT TEMPORAL A LA MANEGA

Londres, 28. — A causa del violent temporal, les comunicacions pel Canal de la Mànega són molt irregulars. — Havas.

D'ITALIA

Un diputat socialista agredit pels feixistes : Agents de policia que hi reben

Roma, 28. — Diuen de Verona al "Corriere de Italia" que el diputat socialista Zaniboni ha estat agredit per un grup de feixistes.

A alguns agents de policia han resultat contusionats de resultes de l'assalt que s'ha produït amb motiu de l'agressió. — Havas.

MUSSOLINI TREBALLA COM UN DESPERAT

Roma, 28. — "Il Messagero" desmentia la notícia de procedència anglesa segons la qual s'havia agredit la salut del senyor Mussolini.

Es observava el dit diari que el cap del Govern cada dia rep ambaixadors i ministres, lluitant-se a cada tasca enorme i traslladant-se cada dia a Nettuno en automòbil, i que a l'últim ha abandonat el règim dietètic que li aconsellaven els metges. — Havas.

SOTRAGADA SISMICA

Roma, 28. — Diu el "Popolo de Italia" que s'ha sentit una sotragada sismica a Cernigola. — Havas.

EL RECORD DE LENTITUD EN TREN

45 DIES PER FER 800 KILOMETRES

Haifa, 28. — El darrer tren portant pelegrins de Medina a la Meca ha emprat 45 dies per fer el recorregut de 800 quilòmetres, batent així el record mundial de lentitud de trens.

Anglaterra està decidida a reconstruir la línia i a assegurar el seu funcionament si el soldat ibi Seud ho demana. — Radio.

DE LA XINA

Declaracions d'un diplomàtic francès arribat de peo

París, 28. — Un notable diplomàtic francès, arribat recentment de la Xina, ha estat interrogat pels periodista sobre la situació en aquell país, havent fet les següents declaracions:

"Els tràgics esdeveniments de Xang-Hai i de Canton han posat de relleu la profunda transformació realitzada a la Xina.

A excepció dels estudiants educats a la Universitat Jaenson, que dirigeixen filloques del nostre país, una gran part de la joventut intel·lectual professa les doctrines més violentes de l'Occident.

En 1922 es fundà una Associació anti-cristiana d'estudiants, i començà una campanya subversiva que encara no ha acabat.

El dia de Nadal els estudiants organitzaren unes grandioses manifestacions d'odi contra el cristianisme. Aquests sectaris són secundats per la majoria de llurs professors, especialment pel rector de la Universitat de Pequín, el qual ha declarat públicament, en un acte oficial:

"Odiu tota creença religiosa. L'home que professa una fe religiosa no mereix cap atenció en matèria d'ensenyança.

A aquest fanatisme s'uneix una enorme anarquia, i en aquesta atmosfera la Xina va creixent. Vosaltres direu quina amenaça no representa per a l'esdevinidor." — Radio.

EL FRACAS DE LA VAGA D'ONG-KONG

Hong-Kong, 28. — Ha acabat la cinquena setmana de vaga que tenia per objecte provocar un desastre a tota la colònia d'Hong-Kong.

El Govern, les grans administracions i els grans magatzems, no s'han deixat intimidar.

Els vaguistes, en gran nombre, han demanat ja de tornar al treball i no són admesos només que amb importants disminucions de jornals i amb la privació dels drets als quals podien aspirar respecte al retir obrer.

La vaga ha fracassat, doncs, lamentablement. — Radio.

UN GENERAL BOLXEVISTA AL GOVERN DE CANTON

Canton, 28. — El general boxevista

Borodin ha estat nomenat conseller del Govern de Canton, en substitució de l'atorney americà Robert Norman. — Havas.

DE FRANÇA

L'express de Basilea topa a l'estació de l'Est : 21 ferits

París, 28. — El ràpid de Basilea topa amb una locomotora que feia maniobres a l'estació de l'Est. Resultaren 21 ferits, tres de greus. — Havas.

París, 28. — El jutge ha escoltat aquesta nit les declaracions de diversos testimonis oculars del descarrilament del tren expès de Basilea.

De les declaracions sembla resultar que l'accident ha estat degut al mal funcionament dels fens.

Els obrers sota la direcció dels enginyers, treballen activament per a deixar lliure la línia, el que no podrà aconseguir-se fins molt avançada la nit.

Els trens funcionen per aquesta causa amb gran retard.

CONSELL DE MINISTRES

París, 28. — Aquest matí s'ha celebrat el Consell de ministres.

El ministre de Justícia, Steeg, ha desmentit els rumors sobre l'extensió de les excitacions a la deserció, i ha anunciat que, de conformitat a la llei de 1881, els responsables d'aquesta acció serien sotmesos al tribunal. Després els autors de la propaganda comunista seran sotmesos al tribunal correccional.

El Consell s'ha ocupat també de la qüestió dels deutes interaliats i del nomenament de la comissió a la de traslladar-se a Washington per entaular negociacions aquest assumpte. — Havas.

La campanya del Marroc

(Continuació de la primera pàgina)

EL GENERAL PETAIN A TETUAN

Tetuan. — La població està guardada des de molt aviat, presentant l'aspecte de les grans solenitats. El viatge del general Petain es considera de gran interès i mereix gran entusiasme.

El consell d'Espanya ha publicat un ban invitant el veïnat a rebre el mariscal Petain.

A les onze en punt del matí ha entrat en agulles el tren, interpretant les bandes la Marsellesa i la Marxa Reial.

El general Petain ha estat acompanyat pel general Primo de Rivera, del comandant general de Melilla general Sanjurjo, l'almirall i el coronel d'Estat major senyor Sánchez Ocaña. Després de saludar a tots els generals, Petain i el general Primo de Rivera, han pujat aquests en un auto que portava les banderes francesa i espanyola. A aquest cotxe el seguien altres portant les autoritats i el gran visir.

En arribar a l'Alta Comissaria feu honors una companyia d'infanteria. Després ha començat la desfilada, la qual ha resultat brillantíssima i ha durat més d'una hora.

Les bateries de l'Alcázar han fet les salves d'ordenança.

Acabada la desfilada, els generals Petain i Primo de Rivera han celebrat una conferència.

Després s'ha celebrat a l'Alta Comissaria un esmorzar, al qual han assistit els generals, coronels i almiralls i el consell francès.

VISITA DEL GENERAL GOURAUD A ALCAZARQUIV

Larraz. — Ahir, diumenge, marxà cap a Alcazarquivir el general Riquelme per rebre la visita del general Gouraud, el qual arriba a la dita plaça acompanyat dels coronels Lefevre i Niegier, dels capitans dels serveis d'informació, Diamonin i Vilota, i del tinent cap de la posició d'Arbaa, Lami-dain.

A la una del matí arriba al campament de regulars el general Riquelme, essent rebut pel cap de la circumscriptió, coronel Bolioff, i pel tinent coronel Pacheco.

El general sortí al pont. Emid, on esperà l'arribada del general francès.

En els límits de la zona espanyola els expedicionaris el tinent coronel delegat de les intervencions militars, senyor Josep Assensio, i d'altres caps i oficials.

Un esquadró de regulars era al pont d'Emid en arribar el

general Gouraud, donant espolta fins al campament, essent rebut el general francès en entrar en el dit campament, als acords de La Marsellesa.

El general Gouraud i el seu següel recorregut el campament, passant revista a les forces formades, que després van fer una brillant desfilada. El general francès es mostrà molt satisfet, així com també de l'acollida dispensada per la població civil.

En acabar la desfilada, hi hagué un banquet al saló arab del quarter de regulars, guardat amb banderes de tots dos països.

A l'hora dels brindis, el general Riquelme pronuncià un discurs en francès, dient que constituïa per a ell un gran honor rebre a l'antiga ciutat del protectorat espanyol el general Gouraud, esperant que la dita visita servirà per estreynar els llaços d'amistat que actualment uneixen a ambdós països per realitzar l'empressa que s'han imposat de conquistar per a la civilització el bell país marroquí.

Esperem-ha continuat dient que en realitzar aquesta obra es farà saber al nostre comú enemic que no pot despreciar el poder de França i d'Espanya, que els nostres exercicis, les nostres forces de tots dos costats del Lucus marxaran sempre del braç, animades del més gran ordre i cordialitat, a fi d'arribar al final el més aviat possible, ço que assenyalara no sols dies de glòria per a tots dos països, sinó noves conquestes per al progrés.

Veritablement convingut i confiat en aquest final — ha acabat dient — aixeco la meua copa per l'exercit francès, per S. E. el president de la República i per la nostra germana França.

El general Gouraud ha contestat amb sentides paraules, agraint les atencions rebudes i dient que la unió de França i d'Espanya a que al·ludia Riquelme, era un fet, com ho demostrava aquesta visita, que feia molt gustós, corresponent a la que el general Riquelme li feu dies enxa a la vora francesa del Lucus.

Després han celebrat tots dos generals una molt detinguda conferència a la cambra de banderes.

A les tres de la tarda han emprès la tornada els expedicionaris, els quals han marxat a Wazan.

A les cinc de la tarda ha marxat el general Riquelme.

En ésser acomiadat el general Gouraud, en caure la capota de l'automòbil ha agafat el braç esquerre del tinent coronel de regulars senyor Pacheco, trencant-la-li. Després de convenientment assistit, ha estat traslladat al seu domicili, on fa llit.

PRESONER EVADIT

Sevilla, 28. — Ha arribat a aquesta capital el soldat del regiment de Soria Joan Aleniz Rodríguez, el qual fou fet presoner i portat a Àndix el 17 de setembre darrer.

Ha manifestat que en aquella data, trobant-se prop de l'aiguada amb sis companys més a Bar-el-Sorb, varen ésser rodejats pels rifenys, invitant-los a rendir-se.

En oposar resistència, els rebels van matar els seus companys, essent ell fet presoner després d'una lluita terrible.

Durant els tres primers mesos del seu captiveri era molt vigilat, però després va començar a inspirar-los més confiança, deixant-lo lliure de més llibertat.

Alguns moros creien que descendia d'alguns personatges àrabs car l'anomenaven Almanzor, dient-li que quan estés ben identificat amb els seus usatges i costums, li donarien una dona en matrimoni.

Aprofitant la confusió regnant el 23 de juny en el camp rebel, es féu escapolir arribant a Meqrret, on es presentà a les autoritats militars, les quals disposaren el seu trasllat a la península.

COMENTARIS DE LA PREMSA ANGLES

Londres, 28. — El "Daily Telegraph", parlant de la qüestió del Marroc diu:

Els esdeveniments del Marroc han pres un nou aspecte. Les darreres notícies rebudes semblen haver tranquil·litzat completament el Govern francès.

Anglaterra, durant la seva llarga experiència de guerres col·lectives i de conflictes a les fronteres de l'Índia, s'ha trobat moltes vegades en la mateixa situació.

Els governs britànics han comès sovint el mateix error, que consisteix en apropiar massa temps la força o l'audàcia d'un patriota nacionalista o d'un cap de tribu. Anglaterra comprèn el problema militar que es planteja per a França i simpatitza amb el govern de París.

Ara hi ha lloc a esperar que ja no seran perduts més llocs i que Abd-el-Krim serà rebutjat lentament i obligat a mostrar un estat d'espirit més humil.

Abd-el-Krim havia somniat en fer-se amo del Marroc i expulsar d'allí França i Espanya. Comprèn la vanitat d'aquesta esperança a mida que es veu obligat a no complir més que amb forces de regulars.

Hauria procedit millor si mentre França trameta reforços al Marroc i se celebrava la Conferència de Madrid hagués intentat fer la pau en les millores condicions.

El "Daily Telegraph" afegeix que les condicions de pau que s'atribueixen a Abd-el-Krim no

EL GOVERN DEL DIRECTORI MILITAR

SEGONS EL GENERAL PRIMO DE RIVERA, LA SOLUCIO DE LA GUERRA AFRICANA ES QÜESTIO D'UN MES ESCAS. ANUNCIA QUE PER L'AGOST ELS GENERALS DEL DIRECTORI FARIEN FESTA. I QUE QUAISEVOL QUE, DEIXANT-SE ENSIBORNAR, VOLGUES TRENCAR LA DISCIPLINA I PROVAR UNA AVENTURA TRAGICA SERIA CASTIGAT IMMEDIATAMENT

DECLARACIONS DE PRIMO DE RIVERA

El general Primo de Rivera, abans de marxar, féu algunes manifestacions a un redactor de "A B C".

Digué que marxava per un mes, i amb la intenció de no tornar més, car en aquest mes tot quedaria resolt a l'Àfrica.

Realment afegeí el que en la nostra zona s'ha de fer avui, pel que respecta al govern del territori i comandament de les tropes, qualsevol general ho faria igual o millor que jo, però el caràcter polític que ha vingut tenint el problema i ara l'internacional, justifica que segueixin units per algun temps els òrgans de cap del Govern i Alt Comissari.

Es congratula novament del resultat de la Conferència, i digué que durant l'agost els generals del Directori es procurarien uns dies de camp per descansar.

Després de fer un elogi dels ajudants que portava, Primo de Rivera afegeí:

— L'espirit de les nostres ordenances i dels llibres clàssics de Santa Cruz, de Marcondado, de Villamartin i altres, consignen que l'exercit marxa bé, quan es fa justícia, i per la meua part sempre he volgut atendre'm, encara que alguna vegada m'hauré equivocat, i ara, gràcies a Déu, l'espirit militar és excel·lent, encara que no manqui qui, quedant-se darrera la barrera, procuri envernyar-lo sense resultat i tracti de llançar a algun boig a una aventura trágica, car ningú dubtarà que el càstig seria immediat i exemplar, si algú faltés als seus deures.

Finalment, Primo de Rivera dedicà les frases de costum sobre l'esdevinidor i a la favorable gestió del Directori i dels delegats governatius.

La reunió del Directori

El Consell del Directori s'ha acabat a un quart de deu.

El general Vallespina ha facilitat la referència dient que han assistit a les deliberacions el sots-secretari de Guerra, qui ha portat propostes d'ascens, la majoria morts a l'Àfrica, que han estat aprovades; el sots-secretari del Treball, qui ha presentat un projecte d'organització de Centre d'estudis socials al seu ministeri; el sots-secretari d'Estat, qui ha portat les bases del tractat comercial amb Siam, que també han estat aprovades; el de Foment, expedient de tràmit.

— Hem celebrat una conferència amb el president del Directori i ens ha dit que havia celebrat una entrevista amb Petain, que havia resultat cordialíssima. Les tropes han desfilat davant del mariscal, qui ha elogiat la presentació i marcialitat de l'exercit. El marqués d'Estalla anuncia una lletra referent detalls de la conferència amb el mariscal Petain.

EL CENS OFICIAL DEL BESTIAR

Madrid, 28. — S'ha fet pù-

tenen cap probabilitat d'ésser acceptades i que si la guerra del Marroc no és popular ni a França ni a Espanya, l'opinió pública reconeix, no obstant, llur necessitat.

Parlant també de la qüestió del Marroc, el "Daily Mail" diu que si Abd-el-Krim rebutja les condicions de pau que li fa França i Espanya, els espanyols atacaran les tribus rifenys per la reraguarda.

Una temptativa de desembarcament es realitzarà a Alhucemas després d'un bombardeig del quarter general d'Abd-el-Krim i al mateix temps els francesos iniciaran una gran ofensiva.

Per la seva part el corresponent del "Times" a Tànger, escriu:

Abd-el-Krim acaba d'informar-se que ha contestat a la nota franco-espanyola exposant els termes de les condicions que els dos països estan disposats a oferir-li.

Abd-el-Krim ha contestat que està disposat a negociar la pau amb França i Espanya, a condició que abans de l'obertura de les negociacions se'l prometi solemnement que el Rif serà independent.

Segons aquest mateix corresponent, el cap rifeny demana en un segon comunicat que la conferència tingui lloc a Tànger.

La resposta d'Abd-el-Krim arribarà segurament avui als governs francès i espanyol, acaba dient el corresponent del "Times". — Radio.

L'ALT COMANDAMENT FRANCÉS

Fez, 28. — La nova organització del comandament militar al Marroc ha quedat establerta com segueix:

El mariscal Lyauté tindrà el comandament suprem de les forces de

blie el cens oficial del bestiar del nostre país.

La impressió és molt desfavorable, car acusa disminució important en els sectors de riquesa pecuària que més de prop topen amb el proveïment de carns del nostre país.

Les variacions registrades en 1924 amb relació a 1921, són: bestiar asnal, 100.183; caps menys; cavall, 87.733; mular, 185.308; boví, 282.660; de llana, 200.062.050; caprí, 494.293, i porquí, 922.994.

EXPLOSIÓ DE LA CALDERA D'UN VAPOR

Santander, 28. — A les sis de la tarda, a les Arenes, es produí una catàstrofe marítima.

Mentre realitzava les operacions de pesca prop del cap Orinyol, a dues hores de Santona, al vapor "A B C" li féu explosió la caldera, volant el vaixell.

El maquinista, Celedoni Fernández, de 40 anys, el qual estava a la màquina, fou llançat en l'aire, a trossos. Una de les cames fou trobada enganxada en un dels trossos de la caldera.

Les embarcacions que eren prop del lloc del succeïren en auxili dels tripulants del "A B C", els quals lluitaven per salvar-se.

En ésser recollit, fou advertida la falta d'un anomenat Emili de la Hoz, el qual, en ocórrer l'explosió era sota coberta, i que s'enfonçà amb el vaixell.

Del mar foren recollits ferits: Juli Castilla, amb el peu esquerre arrencat per un tros de caldera; Ramon Canva, amb un peu destrossat; Manuel Martínez, amb greus ferides a l'ull dret i al cap; Joan Parallana, amb ferides greus a la cama dreta i probable fractura d'una artèria; Pere Cos, ferit en una cama; Valenti Camiño, amb símptomes d'afixia; Leandre González, amb ferides a les cames i traumatisme visceral gravíssim.

L'únic que resultà lliure fou Joan Fernández, llançat a dotze metres d'altura i que va caure al mar sense lesionar-se.

El maquinista deixa dona i diversos fills.

"A B C" PARLA DEL PORT FRANC DE BARCELONA

Madrid, 28. — "A B C" dedica un solt al nou port franc de Barcelona, i acaba dient que la instal·lació del dit port franc és una necessitat intensament sentida i desitjada pel comerç; ho demostra la infinitat de demandes d'espai per a instal·lacions que es reben i que en la instal·lació provisional no es poden satisfer, malgrat d'haver duplicat l'espai que es destinà, perquè tot es necessitaria sols per al dipòsit de mercaderies.

Quan es pugui anar posant en servei el port franc definitivament, quan aleshores es pugui donar satisfacció a totes les demandes, l'exit coronarà tots els esforços, tant els de la ciutat com els de l'Estat, a favor d'aquesta magna obra que tant ha de contribuir a la adquisició de la nostra nació, a la mediterrània, la preponderància comercial a que per tots conceptes té dret.

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA: 325 m.
A les 6:00: Cotitzacions oficials de la Borsa de Barcelona.
6:05: El setími "Ràdio" tocarà: "Serenade coquette", Bartlemy; "L'adieu" (cançó), Openshaw; "A la fontaine de Rotterdam" (nocturn), Henselt, violí i piano; "Cant de primavera", Herke; "Vals número 3", Brahms, i ballables.
6:30: Darreres informacions de la Premsa.

9:00: Curs radiat d'esperanto, sota el patronat de la F. C. E., pel professor senyor Domènec.

9:20: El bariton senyor Jiroka cantarà: "Madels, madels ihr seid in Luzzes Laster" (one-step); "Linden Mach", (one-step); "Lotte kommo mit" shimmy; "Das ist das alte lied non jungan leuten" (step).

9:40: El tenor senyor Amiel cantarà: "Lucrecia Borgia", Donizetti; "La traviata" (romansa), Verdi; "Puritani" (romansa), Bellini; "Elsir d'amore" (romansa), Donizetti.

10:00: Retransmissió del concert que donarà a la plaça del Rei la banda del regiment d'infanteria de Badajoz, que dirigeix el músic major En Julià Palanca, interpretant: "Siluetes equestres", A. Gelabert; "La rubia del Far-West" (fantasia), Rosillo; "Ecos de l'Alhambra", J. Palanca; "Homenatge a Chopin", S. Miguel; "El tintet Raposo", J. Palanca.

RADIO CATALANA: 450 metres
7:00: Cotitzacions de la Borsa de Barcelona; butlletí meteorològic.
7:05: "Premiers rayons" (vals), Volpatti; "Leonora número 3" (obertura), Beethoven; "Tarentela", Desormes; "La navarraise" (fantasia), Massenet; "Tango azul", Jordà; "Maryland" (fox), Lewis May, per l'orquestra "Ràdio Catalana".
7:30: Notícies per l'Agència Havas.

7:40: Recital de cant pel baix senyor Jaume Paltan, acompanyat al piano pel senyor Vallès; concert simfònic: "Don Juan" (obertura), Mozart; "La boîte à joujoux", Debussy; "Dances hongareses números 5 i 6", Brahms; "Peer Gynt" (suite número 1), Grieg; "Andante de la simfonia pastoral", Beethoven; "Minuet de la simfonia en mi bemoll", Mozart; "Parsifal" (preludi), Wagner, per l'orquestra "Ràdio Catalana".

11:00: Concert pels solistes i l'orquestra "Ràdio Catalana": "Le Radjah de Mysore" (obertura), Lecocq; per l'orquestra: "Sur l'actéon", Arban; sol de fiscorn pel senyor Pérez Viejo, acompanyat al piano pel senyor Vallès; "Invitación al vals", per l'orquestra; Weber; "Sonata en la major", Mozart; sol de piano pel senyor Eugeni Badia; "Novellette", Gade; "Sevilla" (sevillanes), Albéniz, per l'orquestra.

11:30: Programa de ballables per l'orquestra americana "Ràdio Catalana".

Radiotelefonía BELL
De venda: Establiments RADIO-LOT
Passatge Sant Joan, núm. 17
BARCELONA

LONDRES: 365 metres
15:00: Senyals de Greenwich; concert pel trio de l'estació.
16:00: Música de ball.
17:00: Sessió infantil.
17:30: Cartes per a nens.
17:40: Música.
18:00: Senyals horaris de Big Ben; pronòstic del temps i butlletí general de notícies.
18:25: Intermedi musical.
19:30: "El treball setmanal al jardí", de la Royal Societat d'Horticultura.

19:00: "Dogs of Devon", òpera còmica, llibre i cantables de F. R. Bell i Harold Ellis; música de W. H. Bullock; adaptació per a ésser radiada: orquestra de l'estació, dirigida per L. Stanton Jefferies; cors de l'estació.
20:00: Senyals de Greenwich; pronòstic del temps i butlletí de notícies.
21:15: Programa de la setmana.
21:35: Tancament de l'estació.

BRUSSELLES: 365 metres
20:15: Selecció de "Carmen", Bizet. Carmen, M. Sérurier-Hautenkeet; Micaela, Mme. Dauphin; Mercedes, Mme. Daryse; Don José, M. Merrens; Escamilo, M. Rodia.
22:00: Informacions de Premsa.

ESTALVIAREU TEMPS I DINERS
Cafè amb llei?
"EL PAGES"
170 Ptes. pot

TEATRES

TEATRE NOVELTATS
Companyia còmico-dramàtica
ALBA-BONAFA

Avui, dimecres, tarda, a les cinc, matínee econòmica: La comèdia en tres actes, de gran èxit.

LOS CAMPANILLEROS
Nit, a les deu: El sainet madrileny en tres actes, l'últim dividit en tres quadros, original de Carles Arniches.

ROSITAS DE OLOR
Benefici d'IRENE ALBA.
Es despatxa a comptaduria.

TEATRE COMIC
Companyia Internacional de revistes. — Direcció artística: Manuel Sugranyes

Avui, dimecres, a dos quarts de deu de la nit: Festival monstre a honor i benefici dels senyors

Amichatis Sugranyes i Mtre. Clarà
amb motiu de la
101 representació de
KISS-ME
Segon acte de

TERRA BAIXA
per l'eminentíssim actor

ENRIC BORRAS
Contes i acudits per primer actor còmic del teatre castellà

CASIMIR ORTAS
Cançons pel divo català, vencedor dels divos mundials,

EMILI VENDRELL
Primer acte de la sarsuela del mestre Milán

La Gaviota
pel famós cantant

PAU GORGE
secundat per valuosos elements de la companyia de Lluís Calvo.

L'estrella de les estrelles catalanes

La Goyita
cantarà les seves creacions "La dona de tothom" i "La mare".

L'espectacle començarà i finalitzarà amb els quadros més aplaudits de la famosa revista

KISS-ME
A dos quarts de deu.

ELDORADO
Companyia còmico-dramàtica del Teatre de la Comèdia de Madrid

dirigida pel popular primer actor

CASIMIR ORTAS
Avui, dimecres, nit, a un quart d'onze: Tercera representació de la joguina còmica en tres actes, de Carles Arniches, Antoni Estremera i Antoni Paso.

QUE HOMBRE TAN SIMPATICO
Triomf personal de CASIMIR ORTAS i de tota la companyia

Demà, dijous, tarda: La tela. — Nit: Què home tan simpático!

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Esan assortit en corbates

COLISEUM
AVUI DIMECRES,
UN TRESOR INESTIMABLE

per Clara Windsor,
VEROLLA NEGRA

per Charles Ray, i
UNA GORRA DE QUADROS

molt còmica, per Lloyd Hamilton.

Demà, dijous: Les anelles d'una cadena, per Robert Warwick.

Aristocràtic Saló Kursaal

El predilecte de les famílies distingides — Orquestra Suñer

Avui, dimecres, grandios programa; Últim dies de les pel·lícules de colossal èxit El salt d'Iganou i la preciosa comèdia Els malgastradors, per la gentil artista Claire Adams; Noticiari Fox núm. 32; De pega i enamorat, de gran broma, i l'emocionant cine drama Noblessa Innoble, pel gran artista Carl Contwoort.

Demà, dijous, programa extraordinari amb tres selectes estrenes: Injust despit, cine drama, pel gran artista Conrat Nagel; Noticiari Fox núm. 33, i la magnífica comèdia La Venus de Montmartre, per la bellíssima artista Lia Mara.

Teatre Barcelona
Companyia Díaz - Artigas
dirigida per
Manuel DIAZ DE LA HAZA

Avui, dimecres, nit, a un quart d'onze: La formosa comèdia en 3 actes, de J. Benavente,

LA OTRA HONRA
i la comèdia en un acte, dels germans Quintero,

SIN PALABRAS
Demà, dijous, tarda:
La boda de Quintita Flores.

Nit: Los millones de Monty.

CINEMES
Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimecres, tarda i nit, colossals programes. La pel·lícula còmica Els perills del diva, setena aventura de Lluïsa i Víctor, titulada El campió, la comèdia Per l'or, el cine drama El saquejador, i el VI Jornada de l'extraordinari Rei sense relígie

Demà, dijous, estrena de El sentinella de la selva

Monumental - Pedro Walkyria
Avui, dimecres: El camí de ferro, IX i 10 episodis: Servet sacra, per Robert Warwick; últim dia de l'èxit Charles en dia de paga, per Charles Chaplin; La ingenua, drama: L'èxit, però breu

Demà, dijous, estrenes: El camí de ferro, XI i XII episodis: L'última cursa, del Programa Ajuria, per Wallace Reid; represa de Una dona a París, per Edna Purviance; El testimoni mut, i d'altres

Diana - Argentina Excelsior
Avui, dimecres: Sisena de El rei sense relígie; El saquejador; Per l'or; El campió; Els perills del "film".

Cinema Princesa
Via Laietana, número 14
Telèfon 1371 A

L'única local on es fruïx de bona temperatura i la projecció més clara de Barcelona

Avui, dimecres, extraordinari programa: Els negocis són els negocis, còmica; El meu oncle, pel·lícula dramàtica de gran argument, creació del cèlebre Bená Navarro; Amb l'amor no s'hi juga, interessant cinta de gran argument, pel cèlebre artista Lillian Bernard; L'orfandat de Xicarró, per Jackie Coogan. — Demà, dijous, grans estrenes

COLISEUM
AVUI DIMECRES,
UN TRESOR INESTIMABLE

per Clara Windsor,
VEROLLA NEGRA

per Charles Ray, i
UNA GORRA DE QUADROS

molt còmica, per Lloyd Hamilton.

Demà, dijous: Les anelles d'una cadena, per Robert Warwick.

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou
Avui, dimecres: La mania d'en Virgini; Noticiari Fox; Els negocis són els negocis; Amb l'amor no s'hi juga; Una nola a la moderna; El rei sense relígie, cinquena.

PATHE CINEMA
Orquestra LIZOANO
El saló més fresc de Barcelona

Avui, dimecres. Temporada de grans repeses. Preu únic, 60 cims.

Mariner d'aigua dolça, preciosa comèdia, interpretada pel rei dels còmics, Harold Lloyd ("El"); Violetes Imperials, magnífica producció, interpretació genial de la cèlebre cançonista, RAQUEL MELLER.

Demà, dijous: Mosalina, colossal producció.

DIVERSOS
TURO-PARK
Magnífics i esplèndids jardins, oberts tarda i nit, on es fruïx d'una fresca deliciosa.

INTERESSANTS, NOVES I EMOCIONANTS ATRACCIONS entre elles: WITTING-WAWES, MUNTANYES RUSSES, LA OSA ENIGMÀTICA, TIR AL BLAU FOTOGRAFIC, EL COCCOTER, EL GRAN CHARLOT, EL WHIP, BICICLETES ACOBLADES, EL LABERINT, ELS FILLS DE LA SORT

Dijous vinent, tarda, Matínee infantil: PUTXINELLIS.

Divendres, nit, gran moda: OMBROS DE CHITES AL WITTING-WAWES.

PATHE-PLATJA
(Banyes de Sant Sebastià)
El més fresc de Barcelona
AVUI I CADA NIT
Escollit programa de pel·lícules. Notable orquestra. **CONSTANS**. Servei de "Golfandinas" Restaurant i Bar

LLANA MINERAL
el més eficaç i el més barat de tots els allants coneguts per a fred, calor, soroll. Essent inorgànic és imputrescible, i ininflamable

De gran utilitat per a cambres frigorífiques, instal·lacions de vapor, sales de concerts, hospitals, etc.

Demem mostres gratuïtes i prups al concessionari exclusiu.

FILL DE E. BRUGUERA
RIBERA, 58. BARCELONA
TELÈFON A 3772.

COMPANIA TRASATLANTICA

SERVEIS DIRECTES

LINIA A CUBA I MEXIC
El vapor CRISTOBAL COLON sortirà de Bilbao el dia 16 d'agost, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, cap a l'Havana, Veracruz i Tampico.

LINIA A CUBA, VENEZUELA, COLOMBIA, PACIFIC I PUERTO RICO
El vapor LEON XIII sortirà de Barcelona el dia 10 d'agost, de València, l'11, de Màlaga el 13, de Cádiz el 15, cap a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Havana, Santiago de Cuba, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Puerto Colombia, Colombo, i pel Canal de Panamá a Guayaquil, Callao, Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Valparaíso.

LINIA A CUBA, MEXIC I NOVA YORK
El vapor P. DE SATRUSTEGUI sortirà de Barcelona el dia 25 d'agost, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Cádiz el 30, cap a l'Havana i Veracruz.

LINIA A L'ARGENTINA
El vapor VASCO NUÑEZ DE BALBOA sortirà de Barcelona el dia 4 d'agost, de Màlaga el 5 i de Cádiz el 7, cap a Santa Creu de Tenerife, Rio de Janeiro, Montevideo i Buenos Aires. Coincidint amb la sortida del dit vapor arriba a Cádiz el SAN CARLOS, que surt de Bilbao i Santander el darrer dia de cada mes, de Villagarcia el 2 i de Vigo el 3, amb passatge i càrrega per a l'Argentina.

LINIA A CUBA, MEXIC I NOVA YORK
El vapor P. DE SATRUSTEGUI sortirà de Barcelona el dia 25 d'agost, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Cádiz el 30, cap a l'Havana i Veracruz.

LINIA A FERNANDO POO
El vapor ALICANTE sortirà de Barcelona el dia 4 d'agost, cap a València, Alacant i Cádiz, d'on sortirà el cap a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, les altes escales intermèdies i Fernando Poo.

SERVEI ESPECIAL — El vapor REINA MARIA CRISTINA sortirà de Barcelona el dia 14 de setembre, de València el 15, de Màlaga el 17 i de Cádiz el 19, directe cap a Sant Joan de Puerto Rico i Nova York, admetent càrrega i passatge per a ambdues poblacions.

AVISOS IMPORTANTS — Rebaxes a famílies i en passatges d'anyada i tornada. — Preus convencionals per canviats especials. — Els vapors tenen instal·lada la telegrafia sense fils i aparells per a senyals submarines, estan dotats dels més moderns avenços, tant per a la seguretat dels passatgers com per al seu confort i gust. — Tots els vapors tenen mitges i capells.

SERVEIS COMBINATS — Aquesta Companyia té establerta una xarxa de serveis combinats per als principals ports, servei per línia regular, que li permeten diàmetre càrrega i passatgers cap a:

Liverpool i ports de la Mar Bàltica i Mar del Nord. — Zanzibar, Moçambic, i Capetown. — Ports de l'Àsia Menor, Golf Pèrsic, India, Sumatra, Java i Còcos, Austràlia i Nova Zelàndia. — Il·les Illes, Cebu, Port-Arthur i Vladivostok. — Nova Orleans, Savannah, Charleston, Georgetown, Baltimore, Filadèlfia, Boston, Québec i Montreal. — Ports d'Amèrica Central i Nord Amèrica al Pacífic, de Panamá, San Francisco de Califòrnia. — Punta Arenas, Coronel i Valparaiso per l'Estret de Magallanes.

SERVEIS COMERCIALS — La Secció que per aquests serveis té establerta la Companyia s'encarrega del transport i exhibició a ultramar dels Mostuaris que li siguin tramesos al dit objecte i de la sol·licitud dels articles la venda dels quals, com assaig, destigui fer els exportadors.

LA PUDA DE BANYOLES
Aigües indicadíssimes per a litiasi renal, gota i prujia vulvar.

Respecte a la litiasi diu el netge Director: "Molts litiasics que arriben al banyerri expel·lits difícilment càlcul voluminosos, acaben per expulsar-los, amb facilitat, molt més reduïts, aduix els urats granulosos es converteixen en un simple polsim d'orina segamentosa".

CABELLS BLANCS
Els cabells blancs, generalment, no predisposen favorablement. De vegades, el tenir cabells blancs imposibilita de trobar una col·locació. Encara és pitjor la situació que aquest mal crea a la dona, que la fa aparèixer com a vella i que pot dependre la seva felicitat conjugal de l'aparició precoç de cabells blancs.

No hi ha més remei que tenir-los, i el s'enyex amb Aigua d'Horline ningú ho coneixerà, ni ja de la seva família.

L'Aigua d'Horline és una tintura científica i progressiva que li donarà el seu antic malle de cabells. Vost mateix podrà aplicar-se-la, en alguns minuts, i, absolutament inofensiva i no s'exposar al perill d'altres tintures. No li tancarà la roba ni li tindrà, ni la cap mala olor. Li farà desaparèixer la caspa, assepitllarà i seua cabell, el fortificarà, evitarà l'ur calçada, estimularà l'ur creixença i l'enyellirà i rigarà.

De venda a tot arreu, a 6 ptes. la caixa

AIGUA d'HORLINE
Dipòsit general
Establiment DALMAU OLIVERES, S. A.
Festa de la Indústria, 14. BARCELONA

PIRODUCTES HORLINE:
L'AIGUA d'HORLINE (tintura progressiva per als cabells blancs) 6. - OLIV. LATOR (solu i hofonell): 6. - POLVOS molt adhaerents: 250. - CREMA (solu i hofonell): 250. - AIGUA DENTÍFICA (en comprimits efervescents): 5. - BATHOL MONTY (solu i hofonell) per als banyes de goma: 150. - SANIBEL (comprimits i el bany-rhum per a regenerar el cabell): 600.

ELS CURBETS MES ESPLÈNDIDS I ECONÒMICS SON ELS QUE SERVEIX
L'HOTEL DEL CARME
JERUSALEM, 11 (entre Carme i Plaça de la Boqueria)
A 3, 4 i 5 pessetes
ABONAMENTS EN Tiquets: ESPAIOSOS MENJADORS A PLANTA BAIXA

SOCIETE GENERALE
de Banque pour l'Etranger et les Colonies
Sucursal de Barcelona
Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca de Borsa
GAIXES DE LLOGUER

COMPRESSORS D'AIRE
I BOMBES
PER A FER EL BUIT
del nou tipus rotatiu

SISTEMA "PLANCHE"
(patentat a tota el país)
Referenciat a Barcelona

FILL DE E. BRUGUERA
RIBERA, 28. — BARCELONA
TELÈFON A 3772

Sol·licitou catàlego fent menció de "Secció F."